

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 669/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť M. T., zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Ďurajdom, Kukučínova 12, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 83/2010, ako aj postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 2/2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. T. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. marca 2014 doručená sťažnosť M. T. (ďalej len „sťažovateľ“), z ktorej obsahu možno vyvodit', že ňou

namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 83/2010, hoci v petite sťažnosti uvádza, že k porušeniu označených práv došlo aj postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 2/2007.

Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu návrh 14. apríla 2010, ktorým sa domáha náhrady škody, pričom namieta, že ani po uplynutí štyroch rokov okresný súd vo veci právoplatne nerozhodol. Sťažovateľ poukazuje na to, že v napadnutom konaní sa vyskytli viaceré obdobia nečinnosti okresného súdu a k náprave nedošlo ani po podaní sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V tejto súvislosti v sťažnosti uvádza:

„Okresný súd v Liptovskom Mikuláši porušil právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48. ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde v LM, č. k. 8 C 2/2007, nakoľko súdne konanie o náhradu škody s prísl. (33 251,35 €) prebieha už takmer 4 roky a za viaceré obdobia súd vo veci nekonal. Aktuálne súd vo veci pojednával naposledy v decembri 2012, ktoré pojednávanie odročil za účelom nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania. Od tejto doby viac ako 1 rok nebolo vydané resp. doručené uznesenie o nariadení kontrolného znaleckého dokazovania a vo veci nebol realizovaný žiaden iný úkon.

Okresný súd v Liptovskom Mikuláši porušil právo... podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... v konaní vedenom pod č. k. 8 C 83/2010, nakoľko súdne konanie o zaplatenie 33 251,35 € s prísl. prebieha takmer 4 roky a za viaceré obdobia súd vo veci nekonal.

Dňa 7. 2. 2014 podal navrhovateľ do rúk predsedníčky Okresného súdu Liptovský Mikuláš sťažnosť na prietahy v súdnom konaní a proti porušovaniu základných práv a slobôd podľa článku 127 Ústavy SR. Dňa 10. 3. 2014 bola právnenému zástupcovi navrhovateľa doručená odpoveď na predmetnú sťažnosť pod Spr 255/14-5 kde

je konštatované, že súd vo veci koná, aj keď medzi jednotlivými úkonmi sú dlhšie odstupy a táto skutočnosť je údajne z dôvodu nedostatočného počtu sudcov a vysokou zaťaženosťou sudcov. Takáto odpoveď je neakceptovateľná aj z dôvodu, že je nepredstaviteľné, aby nebolo možné pri riadnej organizácii práce v senáte, pri využití asistentky, VSÚ príslušného senátu vypracovať, vyhotoviť jednoduché uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania a toto doručiť účastníkom.

... súdne konanie prebieha už viac ako 4 roky a od posledného pojednávania v decembri 2012 súd vôbec vo veci nekonal.

Žiadna zložitost' veci nemôže ospravedlniť takúto dĺžku súdneho konania a nečinnosť súdu.

Ústavný súd by v tejto súvislosti mal zohľadniť nasledovné:

Práva a faktická zložitost'

Správanie účastníka súdneho konania

Postup súdu

... Predmetom konania je zaplatenie sumy titulom ceny za zhotovenie diela na základe zmluvy o dielo uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom pričom predmetné konanie neobsahuje žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by ho bolo možné kvalifikovať ako právne alebo skutkovo zložitú.

... Pokiaľ ide o správanie účastníkov súdneho konania, tak navrhovateľ poskytuje súdu všetku súčinnosť za účelom prerokovania a rozhodnutia vecí. Naopak odporca využíva všetky možné obštrukcie, aby sa vyhol súdnemu konaniu a zmaril súdom nariadené termíny pojednávania, pričom súd napriek viacerým zákonným možnostiam v zmysle občianskeho súdneho poriadku na zabezpečenie priebehu konania postupuje vo veci veľmi neefektívne.

... Zbytočné prieťahy v predmetnom konaní sú zapríčinené jednak nečinnosťou Okresného súdu v Žiline počas viacerých období, ale tiež neefektívnou a nesústreďenou činnosťou, ktorá nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.“

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„Základné právo M. T... na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v Žiline postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 2/2007 porušené bolo.

Okresnému súdu Liptovský Mikuláš prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 83/2010 konať bez zbytočných prieťahov.

M. T... priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- € (slovo desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd v Liptovskom Mikuláši povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Liptovský Mikuláš je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 340,90 € na účet právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje tým, že právna neistota, v ktorej sa nachádza, „*mu spôsobuje nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu*“.

V súvislosti s týmto návrhom sťažovateľ tiež uvádza:

„Predmetom sporu je suma 33.251,35 € istiny s príslušenstvom, ktorú odporca, vedľajší účastník protiprávne odmieta zaplatiť a dlhuje mi túto sumu za obdobie dlhšiu dobu. Súd ho doposiaľ nezaviazal na zaplatenie tejto sumy napriek tomu, že ide o vysokú sumu, ktorej neuhradenie má negatívny vplyv na bežný život sťažovateľa, keď nárok vo veci 8 C 83/2010 si uplatňuje z dôvodu poškodenia jeho zdravia odporkyňou, v dôsledku ktorej skutočnosť nie je pracovne činný, invalidný a má značné zdravotné ťažkosti.

Vzhlľadom aj na jeho súčasný zdravotný stav, ktorá skutočnosť je fakticky predmetom prejednávania predmetnej veci veľmi podstatný aj vzhlľadom na dlhodobú (v súčasnosti viac ako 4 ročnú nečinnosť Okresného súdu Liptovský Mikuláš, žiadam mi priznať podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia mojich práv primerané finančné zadosťučinenie...“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti

petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). To zvlášť platí vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

Ústavný súd poukazuje na to, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014).

Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti, ktorý nekorešponduje jej obsahu, vymedzuje nejednoznačne štátny orgán, proti ktorému sťažnosť smeruje, a tiež napadnuté konanie tohto orgánu. V odôvodnení svojej sťažnosti sťažovateľ tiež uvádza protichodné a vzájomne sa vylučujúce skutočnosti, ktoré neumožňujú jednoznačne ustáliť štátny orgán (všeobecný súd), proti ktorému sťažnosť smeruje, a tiež identifikovať jednoznačne konanie, v ktorom malo dôjsť k porušeniu jeho práv, a tým odstrániť nejednoznačnosti v petite sťažnosti.

Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie označeného základného práva podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru „*Okresným súdom v Žiline postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 2/2007*“. V nadväznosti na to žiada, aby ústavný súd prikázal „*Okresnému súdu Liptovský Mikuláš... v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 83/2010 konať bez zbytočných prieťahov*...“, a tiež žiada,

aby Okresnému súdu Liptovský Mikuláš uložil povinnosť vyplatiť mu priznané primerané finančné zadosťučinenie a uhradil mu trovy právneho zastúpenia.

V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ označuje za porušovateľa svojho základného práva podľa ústavy a podľa listiny a práva podľa dohovoru „Okresný súd v Liptovskom Mikuláši“, tiež však uvádza, že „... *prieťahy v predmetnom konaní sú zapríčinené jednak nečinnosťou Okresného súdu v Žiline počas viacerých období, ale tiež neefektívnou a nesústreďenou činnosťou...*“. Napadnuté konanie označuje sťažovateľ v odôvodnení sp. zn. „8 C 83/2010“, ale tiež aj sp. zn. „8 C 2/2007“. Podľa skutočností, ktoré uvádza sťažovateľ vo svojej argumentácii, predmetom napadnutého konania je „*zaplatenie sumy titulom ceny za zhotovenie diela na základe zmluvy o dielo uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom*“. Rovnako tak však sťažovateľ uvádza, že predmetom „*sporu je suma 33.251,35 € istiny s príslušenstvom, ktorú odporca, vedľajší účastník protiprávne odmieta zaplatiť a dlhuje mi túto sumu za obdobie dlhšiu dobu*“.

Sťažnosť v predloženej podobe neumožňuje ústavnému súdu ustáliť jej predmet, pričom rozsah jej nedostatkov a ich charakter nemožno odstrániť ani posúdením jej obsahu, teda postupom podľa § 41 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v tejto súvislosti tiež zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy

klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Uvedené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľa boli dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie ústavný súd sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti nevyzýval, primerane aplikujúc § 5 ods. 2 OSP v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v závere poukazuje na to, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priesťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014